

In een week op en neer naar Bosnië

Geplaatst op 10 mei 2014

Laatste update 10 mei, 07:55

Bert Diepeveen (links) en Erik Vonk (met zoon Jelte) bij de Toyota Tundra met 5,7 liter V8-motor waarmee ze naar Bosnië gaan. Foto: Do Visser

Erik Vonk uit Winssen gaat met zijn neef in drie dagen een Bosnisch huis inrichten.
door **Menno Pols**

WINSEN – Schrik voor wat hij in Bosnië zal aantreffen heeft Erik Vonk uit Winssen niet. „Mijn vrouw en ik hebben wel meer gereisd en we hebben wel vaker armoede gezien. Ik ben wel blij dat we op deze manier directe hulp kunnen verlenen.”

Vonk is vanochtend om vijf uur samen met zijn neef Bert Diepeveen uit Oosterhout bij Nijmegen vertrokken richting het Bosnische plaatsje Memici, 1.800 kilometer van hier. De twee maken deel uit van een konvooi van elf *fourwheeldrives*, vierwielgedreven auto's, die ieder met een aanhangwagen vol hulpgoederen naar het land op de Balkan reizen. „Wij hebben een kalverhouderij en we hebben zelf twee *fourwheeldrives*”, vertelt Vonk. „Ik ben klant bij garage Saris in Valburg, die in zulke auto's gespecialiseerd is. In een nieuwsbrief van hen zag ik dat ze chauffeurs zochten voor een transport naar Bosnië. „Ik was meteen geïnteresseerd. Het is een land waar je niet snel met vakantie naartoe gaat maar het interesseert me wel. En een week is nog te overzien.”

Hij benaderde zijn neef aan de overkant van deWaal. „Ik was meteen enthousiast”, zegt Diepeveen. De Oosterhouter heeft autotechniek gestudeerd en bouwde op zijn zestiende al een aanhanger met hydraulisch laadsysteem voor het transportbedrijf van zijn vader. „Hij is een soort Willie Wortel”, zegt Vonk.

De reis waar de twee aan deelnemen, wordt georganiseerd door de Stichting 4wd supporting Bosnia. Grote man achter de stichting is Hans Saris, de eigenaar van de garage in Valburg.

De stichting stuurt regelmatig transporten naar Bosnië, het land dat nog altijd kampt met de gevolgen van de burgeroorlog die van 1992 tot 1995 in het land woedde.

Klanten rijden dan met hun eigen 4x4 met een aanhanger vol spullen naar de Balkan. „We betalen de reis en het verblijf zelf”, zegt Diepeveen.

In de aanhangers zit niet, zoals gebruikelijk, voedsel en kleding, maar tegels, keukenapparatuur en zelfs een complete tandartsstoel.

Bosnië is een land waar nog steeds een gebrek heerst aan alles, blijkt ook uit de verhalen van Hans Saris op de site van zijn stichting. Geen werk, geen geld, geen spullen, soms nog geen bed om in te slapen.

„Wij rijden naar Memici, een plaatsje achter Tuzla. Daar hopen we maandagavond aan te komen.

Er is daar een familie die een huis heeft dat gesplitst is in een onderen bovenwoning. Een jong stel gaat beneden wonen, de ouders van een van hen boven.

Wij gaan dat huis in drie dagen inrichten. Een keuken plaatsen, laminaat leggen, bedden opbouwen en zo.”

Dat gebeurt op dinsdag, woensdag en donderdag. De vrijdag krijgt een heel speciaal karakter.

„Dan gaan we naar Srebrenica”, zegt Vonk. „We bezoeken daar de fabriek waar de Nederlandse Dutchbat-soldaten destijds gelegerd waren. We krijgen daar een film te zien die heel indrukwekkend moet zijn.

Daarna bezoeken we ook nog massagraven.”

De twee weten nog niet welke indruk deze ervaring op hen zal maken. „We laten het over ons heen komen”, zegt Diepeveen. „Op zoiets kun je je niet voorbereiden.”

Erik Vonk en Bert Diepeveen houden volgende week in De Gelderlander een dagboek bij van hun ervaringen Het verschijnt zowel in de krant als op de website van De Gelderlander.

stichting4wdsupportingbosnia.nl

Bosnië kampt nog altijd met de gevolgen van de burgeroorlog (1992-1995). In het land is gebrek aan alles

ROUTE VALBURG NAAR MEMICI

infographic DC

BURGEROORLOG NA UITROEPEN ZELFSTANDIGHEID

- Erik Vonk en zijn vrouw Caroline Vermeer hebben een bijzondere kalverhouderij. De dieren worden er niet gehouden voor de slacht maar om het rendement van nieuwe soorten veevoer te testen.
- Daarnaast hebben ze een minicamping, De Muk genaamd. Een 'muk' is Maas en Waals voor een kalf.
- De reis naar Bosnië is 1.800 kilometer lang en voert door zes landen: Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Slovenië, Kroatië en Bosnië.
- Erik en Bert hopen zondag 18 mei terug te zijn. Dan hebben ze in negen dagen ruim 3.600 kilometer afgelegd.
- Bosnië heet officieel Bosnië en Herzegovina (*Bosna i Hercegovina*). Tot 1918 hoorde het land tot de Oostenrijks-Hongaarse dubbelmonarchie, oftewel het Habsburgse Rijk.
- De Eerste Wereldoorlog brak uit nadat een Servische opstandeling, Gavrilo Prinzip, in de Bosnische hoofdstad Sarajevo de Habsburgse kroonprins Franz-Ferdinand doodschoot.
- Van 1918 tot 1992 maakte Bosnië deel uit van Joegoslavië. In 1992 verklaarde het land zich zelfstandig. De Bosnische Serviërs kwamen hiertegen in opstand en een bloedige burgeroorlog volgde die tot 1995 duurde.
- In dat jaar werden in Srebrenica achtduizend Bosnische mannen door Serviërs vermoord. Het gebied werd bewaakt door Nederlandse soldaten van Dutchbat.
- In Bosnië is nog altijd een autonoom Servisch gebied, de *Republika Srpska* (Servische Republiek).

'We hebben het gevoel dat we deze teamspirit nog nodig gaan hebben'

Geplaatst op 12 mei 2014

Laatste update 12 mei, 22:45

De colonne *fourwheeldrives* met aanhangers uit de Betuwe en Maas en Waal, wachtend voor de Kroatische-Bosnische grens. Foto: Bert Diepeveen

WINNSEN - Erik Vonk uit Winssen en Bert Diepeveen uit Oosterhout maken deel uit van een groep die met elf *fourwheeldrives* een week lang hulp verleent in Bosnië. In De Gelderlander houden ze een dagboek bij. Vandaag deel 1.

Zaterdagochtend om 3.30 uur loopt de wekker van Caroline af om mij (Erik, red.) wakker te maken. Ik stap snel onder de douche en spring dan in de geladen auto om mijn neef Bert op te halen in Oosterhout. Om 5.15 uur vertrekken we met elf 4x4's met aanhangers vol hulpgoederen uit Valburg. Via Limburg duiken we Duitsland in. Om 16.30 uur zijn we in Pratter, bij Regensburg, waar we overnachten. Zondagochtend rijden we om 8.30 uur richting een regenachtig Oostenrijk. Vervolgens via Slovenië naar Kroatië, waar de regen is verdwenen en de temperatuur oploopt naar 23 graden. Als we onderweg tol moeten betalen worden we geholpen door een enthousiaste tolmedewerkster: de eerste moet betalen en daarna zorgt ze dat de slagboom open blijft tot de laatste is gepasseerd. De auto's staan met een zender met elkaar in contact. "De sfeer wordt steeds losser. De groep wordt hechter, grapjes gaan over en weer." In Kroatië slaapt de groep in een hotel in Oroslavje, dichtbij Zagreb. "Even op het terras een pilsje pakken voordat we aan het avondeten gaan."

Maandag rijdt het konvooi Bosnië binnen. Om 15.00 uur schrijft Bert het volgende: "We zijn de grens over en moeten nu wachten op het inklaren van de goederen. We hebben geen idee hoe lang dat gaat duren. Het verlaten van de EU was dringen. De regionale vrachtwagenchauffeurs waren niet erg blij met zo'n lange rij aanhangers en we moesten bumperkleven om voordringers te voorkomen."

'We hebben zojuist een saai stuk van vierhonderd kilometer door Kroatië gereden, langs de Bosnische grens. Het begin van de dag was sensationeel. Een van ons had een lekke band. Terwijl wij wachtten op het verwisselen werd onze aanhanger aangereden door een lokale bewoonster. Gelukkig hadden we geen schade en zij nam de schuld op zich.

De 'standaard' in de hotels verandert naarmate we verder komen. Gisteravond kregen we een soepterrine en mochten we zelf opscheppen! Maar we eten en slapen goed.

Inmiddels hebben we Racim ontmoet. Dit is de Bosniër van de hulpverleningsstichting die hier alles coördineert. Nu is het wachten op het inklaren van de papieren. Deze stops zijn gezellig en het teamverband wordt steeds sterker, dus ook dat is positief.

Ergens bekruipt ons ook het gevoel dat we deze teamspirit nodig gaan hebben...

Stoere kerels en meiden worden mak in Memici, Bosnië

Geplaatst op 13 mei 2014
23:41

Laatste update 13 mei,

Een ‘slaapkamer’ in het huis in Bosnische dorp Memici dat Erik Vonk en Bert Diepeveen deze week opknappen.

Foto: Bert Diepeveen

Erik Vonk uit Winssen en Bert Diepeveen uit Oosterhout doen dagelijks verslag van hun hulpverleningsreis naar Bosnië. Vandaag aflevering 2.

MEMICI - Vanochtend begonnen met een goed ontbijt. De ontspanning in de groep was groot en er werd goed gelachen. Vervolgens was het wachten op onze Bosnische contactpersoon. Daarna iedereen naar buiten en vol energie vingen wij de route aan om de materialen op de verschillende locaties af te leveren. Telkens was de verbazing groot over wat we aantreffen. Erbarmelijke leefomstandigheden voor de armen waarbij de buurman in schril contrast wel alles voor elkaar leek te hebben: een mooi huis, dubbel glas, het gazon gemaaid en een auto in de garage. De mensen die wij deze dagen gaan helpen hebben dat allemaal niet. Hun kinderen slapen op de grond, leven op enkele vierkante meters in nauwelijks waterdichte huizen. Het geluk en de dankbaarheid zijn van de gezichten af te lezen bij de mensen wanneer wij de ingezamelde tweedehands spullen geven. Zelfs een dekzeiltje van de aanhanger wordt in dank afgenomen. Onderweg hebben we veel indrukken opgedaan. Het lijkt of we op het platteland 50 jaar terug in de tijd gaan. De vrouwen bewerken het groentetuintje, de poepdoos is een houten bouwsel naast het huis dat soms al verrot en scheef gewaaid is. De mannen zijn werkloos en zoeken hun heil in zelfgestookte drank,

wat goed te ruiken is. In de stad is er veel straathandel in kleine kraampjes langs de weg en we zien tal van autobedrijfjes en -sloperijen. Ook de afgedankte bussen van Connexxion rijden hier in het openbaar vervoer, vaak nog met de Nederlandse bestemming op het bord.

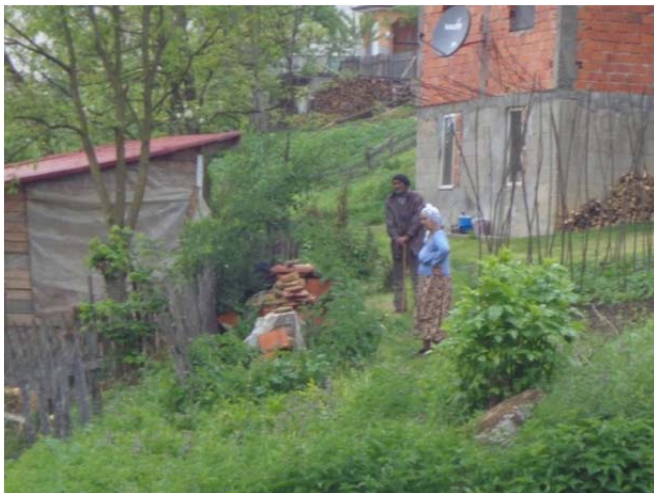
We merken aan onszelf en de hele groep dat deze dag veel indruk gemaakt heeft, tijdens de terugreis naar het hotel is het muistil op de 27MC-bak. Ieder voor zich heeft de tijd nodig om deze dag te verwerken.

De groep uit Betuwe en Maas en Waal. Geheel links Bert Diepeveen, naast hem (achter) Erik Vonk

Een monument in Tojsici voor de gevallen in de Bosnische burgeroorlog

Rond het huis in Memici

Mondzorg voor de kinderen, want die hebben nog tanden

Geplaatst op 14 mei 2014

Laatste update 14 mei, 23:52

De tandartsstoel uit Maas en Waal in het ziekenhuis van Kalesija.
Foto's Bert Diepeveen

Erik Vonk uit Winssen en Bert Diepeveen uit Oosterhout doen dagelijks verslag van hun hulpverleningsreis naar Bosnië. Vandaag deel 3. Bekijk meer foto's op www.gelderlander.nl

Alweer woensdag! Na het ontbijt om 6.30 uur staan we bij de plaatselijke bouwmarkt om de laatste spullen te halen om onze klussen te klaren. Alle 4x4's zijn weer op pad, de meeste nu zonder aanhangwagen maar vol met gereedschap en werklust. In het plaatselijke hospitaal in Kalesija doen we snel een indruk op van het tandartsenproject van onze groep: het plaatsen van een complete tandartsinrichting voor de plaatselijke bevolking. Met name bedoeld voor de kinderen, omdat het voor de oudere garde bijna niet meer mogelijk is om mondzorg te geven vanwege letterlijk het gebrek aan tanden! Ook hier kunnen we onze ogen niet geloven. Veel middelen zijn kapot en verouderd. De grootste shock is wel als we een blik in de toiletruimte werpen. De hygiëne is er ver te zoeken. De behoefte moet met een gevulde jerrycan weggespoeld worden omdat de stortbak het begeven heeft. Het stinkt en het is er echt smerig! We gaan snel op pad naar onze eigen klus. Op de route naar ons project komen we langs het Memorial Center in Kalesija waar de oorlogsslachtoffers uit de regio begraven liggen. Er worden nog steeds slachtoffers begraven, die uit de massagraven geïdentificeerd zijn. Erg vreemd dat er twintig jaar na afloop van de oorlog nog steeds 'verse' graven zijn uit die tijd. We zien kogelgaten in de muren van de huizen waar we langsrijden.

Op ons project zijn onze collega's Jan en Radboud al begonnen met het opstellen van de twee keukenblokken. Het gaat om een huis waar beneden een jong stel woont, met boven de ouders van de man. In de loop van de dag hebben we met behulp van de bewoners vloeren gelegd. Het huis is gebouwd door Proplan, een stichting waar www.stichting4wdsupportingbosnia.nl veel contact mee heeft.

Morgen gaan we weer verder!

Het toilet in het ziekenhuis van Kalesija

Een begraafplaats in Kalesija met gevallen uit de burgeroorlog (1992-1995).

Kogelgaten in de muren van de huizen langs de weg.

De burgeroorlog is overal aanwezig

Hulpverleners vast in Bosnië door plotseling hoog water

Geplaatst op 15 mei 2014

Laatste update 15 mei, 22:44

De straten in de regio van Bosnië, waar Bert Diepeveen en Erik Vonk werken, staan blank na drie etmalen regen. Foto: Bert Diepeveen

Erik Vonk uit Winssen en Bert Diepeveen uit Oosterhout doen dagelijks verslag van hun hulpverleningsreis naar Bosnië met een colonne fourwheeldrives. Vandaag aflevering 4.

MEMICI "We zitten nu in Tuzla in een hotel op droge grond. We moesten ons hotel in Memici verlaten in verband met het overstromen van een meer en het volledig onderlopen van het gebied. Het is penibel en het schijnt dat we het land niet uit kunnen. Morgen gaan er eerst verkenners op weg om te kijken of we dit gebied kunnen verlaten. Ik houd je op de hoogte."

Dat schreef Bert Diepeveen donderdagavond om 20.30 uur. Om 16.00 uur 's middags was er een enigszins verontrustende mail gekomen van de 2 hulpverleners. "Het is nu het derde etmaal dat het continu regent. Vanmorgen zijn we allemaal vertrokken om werkzaamheden af te maken. Dit is, tot en met het opleveren van de tandartsstoel, allemaal gelukt."

"We zijn nu weer in het hotel in Memici. Inmiddels zijn de sloten en rivieren overstromd. Onderweg hebben we twee keer moeten omkeren omdat de weg onbegaanbaar was. Het is onbeschrijflijk hoeveel huizen, auto's, wegen en bruggen al onder water staan. Er wordt koortsachtig overlegd hoe we hier weg moeten komen. Maar dat gaat dan om ons eigen hachie. We zijn hierheen gekomen om mensen betere leefomstandigheden te geven. Dat hebben we gedaan, maar we zien nu ook hoeveel deze mensen en dit land nog nodig hebben om weerstand te kunnen bieden tegen alledaagse zaken als regen. Het ontbreekt aan een goede infrastructuur." Het bezoek aan Srebrenica, dat voor vandaag gepland stond, is inmiddels afgezegd.

Het is op dit moment onduidelijk hoe de terugreis van het hulpverleningskonvooi zal verlopen. De redactie van De Gelderlander probeert contact te houden met het tweetal en zal zo snel mogelijk berichten als er meer nieuws is, in de krant en op dg.nl.

In Kroatië na spookrijden over modderwegen

Geplaatst op 16 mei 2014
mei, 23:11

Laatste update 16

Op weg van Bosnië naar Kroatië reed het fourwheeldrive-team langs kolkende rivieren na het hoogwater van donderdag. Foto: Bert Diepeveen

Erik Vonk uit Winssen en Bert Diepeveen uit Oosterhout doen dagelijks verslag van hun hulpverleningsreis naar Bosnië. Vandaag de 5e en laatste aflevering.

OROSLAVJE - "Na een barre rit vanuit ons door water omsloten hotel, inclusief spookrijden over modderwegen, hebben we donderdag het hoger gelegen Tuzla kunnen bereiken. Via onze lokale man vonden we een hotel waar we met de hele groep konden eten en slapen.

Vrijdagochtend sturen we twee verkenners met volledig uitgeruste 4x4 op pad om een route te vinden naar de Bosnisch-Kroatische grens. Elk halfuur is er vanuit die auto's telefonisch contact om de achterblijvers te informeren. Rond twaalf uur komt het verlossende bericht dat we op pad kunnen.

Op de route zien we welke natuurkrachten er hebben gespeeld. We zien aardverschuivingen en weggespoelde wegen en bruggen. Mensen die hun huis leegschepden. Het water is verbazend snel gedaald. Om kwart over drie rijden we de Kroatische grens over. Bij een koffiepauze komt iedereen tot bezinning. Wij zijn op weg naar ons thuis maar voor veel Bosniërs is dat nu een ondergelopen huis."

Later op de avond krijgt de redactie bericht dat de groep een hotel heeft gevonden in Oroslavje, zo'n 25 kilometer ten noorden van Zagreb.

Schade na het hoogwater Foto: Bert Diepeveen